

Аспекти прибутковості нетрадиційного птахівництва

Узагальнено досвід розведення страусів. Відображені біологічні і господарські особливості страусів. Представлена економічна інформація і аспекти прибутковості страусівництва.
страуси, розведення, утримання, бізнес

Про диких і домашніх птахів написано багато. Це праці по орнітології і керівництво по технології виробництва яєць і м'яса по традиційним одомашненим видам птахів

(кури, гуси). Однак науково-виробнича література про такі види птахів як страуси відсутня. Для багатьох людей страус-це екзотичний птах, який живе в африканських пустелях і „ховає голову в пісок” при появі ворогів. Багато спеціалістів сільського господарства до останнього часу знали, що на страусі можна проїхатися верхи, але не чули, що з його допомогою можна підтримувати економіку, виробляючи цінні продукти харчування, модні прикраси, матеріали для медицини. За кордоном розведення страусів вважається однією з прибуткових галузей. Спеціалісти вважають страуса господарським птахом ХХІ століття. До продуктів страусівництва відносяться: дієтичне м'ясо, цінна шкіра і пір'я. При промисловому вирощуванні страусівництво-практично безвідходна галузь, так як всі частини тіла страусів використовуються як сировина для легкої промисловості . Щорічно від однієї самки страуса можна отримати не менше 40 страусенят, які досягають забійних кондицій в віці 10-12 місяців, при їх забої можна отримати 1800 кг м'яса, 50 м² шкіри і 36 кг пір'я. Самки страусів зберігають продуктивність протягом 40 років. Сумарна м'ясна продуктивність однієї самки за період її господарського використання може досягати 72 тонни. Страусовий жир можна використовувати і в медичній, і косметичній цілях, а шкіра страуса-один з найбільш цінних видів сировини для виробництва валіз, одягу. Сухожилля страусів використовують для заміни людського сухожилля . Останні дослідження в офтальмології показали можливість використовувати очі страуса для трансплантації рогової оболонки очей людини. Із страусового мозку отримують речовину для лікування хвороби Альцгеймера.

Нажаль, в нашій країні розведення страусів знаходиться на початкових етапах розвитку. Основною причиною є те, що страуси мало вивчені птахівниками, оскільки в нашій країні повністю відсутня інформація необхідна для успішного ведення господарства. В останні 3-5 років в зарубіжних газетах і журналах з'являються короткі повідомлення про те, який інтерес представляє собою страус для бізнесменів. Більшість статей має рекламний характер і не вміщує довідкових матеріалів по розведенню, утриманню і годуванню страусів. Крім того, усі рекомендації присвячені розведенню африканського страуса. Без сумніву це найбільший птах, але не треба забувати про такі види страусів як австралійський ему і південноамериканський нанду. Ці страуси мають меншу живу масу, але вони більш невибагливі при вирощуванні.

Розведення страусів сьогодні надзвичайно вигідний і престижний бізнес. При зростанні кількості серцево-судинних захворювань попит на дієтичне м'ясо страусів збільшуватиметься. Зараз ресторани беруть тонни страусового м'яса за 20 доларів за

кілограм. Страусова шкіра на рівних конкурує з крокодиловою при виготовленні елітних шкіряних виробів.

Все зазначене вимагає вивчення страусівництва як галузі народного господарства, його історії і сучасного стану, біологічних і господарських особливостей страусів різних видів, виробництва і первинної обробки продуктів страусівництва, аспектів прибутковості цього нетрадиційного виду птахівництва.

Для того щоб краще відчувати потенційні можливості африканського страуса і його переваги перед іншими сільськогосподарськими тваринами порівняємо виробничі показники африканського страуса і великої рогатої худоби:

Показники	Страус	ВРХ
Період народження, інкубації, днів	42	280
Приплід за рік, голів	50	1
Кількість особин, що досягли дорослого віку, голів	30	1
Період від запліднення до забою, днів	407	645
Вихід чистого мяса від живої ваги, %	50	40
Отримано мяса від річного приплоду 1самка/корови,кг	1000	250
Отримано шкіри від річного приплоду 1самка/корови,м ²	40	2,7
Отримано піря,кг	35	-

Від корови за рік отримують одне теля, яке досягає забійної ваги через 600-650 днів з моменту запліднення, даючи при забої 240-250 кг мяса. Від самки страуса отримують не менше 30 пташенят, які досягають забійної ваги через 407-410 днів з моменту запліднення яйця (42-45 днів інкубації і 365 днів вирощування), даючи при забої 1000 кілограмів мяса, 40 м² шкіри і 35 кг піря щороку. Забійний вихід чистого мяса страуса складає 50% від його забійної ваги, що значно вище, ніж у інших сільськогосподарських тварин. Такий рівень продуктивності самка страуса може витримати протягом 30-40 років. Повна продуктивність однієї самки протягом життя може досягати 72 тонни мяса. При дотриманні правил і норм сучасної зоотехнії загальна продуктивність самки страуса впродовж її „економічного життя” може досягти наступного рівня: 80 тонн мяса, 1600 м² шкіри і 1400 кг піря. Успішне вирощування африканського страуса в фермерських, добре організованих виробничих умовах не дуже відрізняється від розведення традиційних видів птахів і не представляє додаткових труднощів. Для утримання страусів чисельністю 500 голів різного віку можна легко пристосувати тваринницьку ферму, яка розрахована на утримання 800 голів великої рогатої худоби. Як і при розведенні традиційних видів сільськогосподарських тварин критичним є перший період життя страусів. Пташенята страуса вимагають доброго догляду, збалансованого харчування, яке вміщує всі необхідні поживні речовини в оптимальних кількостях і підтримання температурного режиму впродовж перших чотирьох місяців періоду вирощування.

Існує декілька підходів до створення страусової ферми, які дозволяють оптимально визначити параметри господарства. З врахуванням потреби ринку, а також можливостей і бажання фермера необхідно вибрати напрямок діяльності ферми. Це може бути: виробництво яєць і молодняку; вирощування птахів на м'ясо; розведення елітного поголів'я. Найбільш простий, але високо затратний метод організації страусової ферми-придбання дорослих птахів-виробників, ціна на яких по мірі розвитку цієї справи знижується і в наш час складає приблизно 2000-4000 дол.США за одну голову. На підставі досвіду роботи багатьох закордонних господарств можна стверджувати, що в ідеальному варіанті в господарстві повинно бути 16 самок-виробників, 8 самців-виробників і 500 голів нащадків в рік. Вироблена формула організації ферми передбачає інтенсивну систему розведення. Це означає розведення

страусів на невеликих ділянках з організованим циклом годування і постійним спостереженням за птахами протягом всього періоду вирощування. Продуктивність африканського страуса значно вища, чим у інших видів страусів, тому з господарської точки зору розведення африканських страусів найбільш доцільне:

Показник	Африканський страус	Ему	Нанду
Отримано нащадків	50	30	25
Досягло забійної маси:			
Гол	30	25	20
%	60	83	80
Середня жива маса 1 гол, кг	120	70	30
Вихід мяса від 1 голови при забитті, кг	40	23	10
Отримано мяса всього, кг	1200	575	200
Вартість отриманого мяса, дол. США	36000	17250	6000

Показник	Африканський страус	Ему	Нанду
Середня жива маса, кг	120	70	30
Забійна маса, кг	80	46	20
Забійний вихід, %	67	65,7	67
Отримано чистого мяса, кг	40	23	10
Вихід сторонніх продуктів:			
шкіра, м ²	1,3	0,7	0,3
піря, кг	1,15	0,5	0,2

Продукція	Ціна, долари
1 кг мяса	30
1 кг піря	60
1 м ² шкіри	300
1 запліднене яйце	150-100
1 добове пташеня	300
1 восьмимісячне пташеня	400-500
1 напіврічний страус	600-800
1 річний страус	1000-1300
1 статеводорілий страус	3000-4000

Інформація щодо витрат і прибутку представлена нижче. Необхідно придбати 10 статеводорілих страусів-5 пар вартістю: 10 гол.×3000=30000 дол. Для облаштування ферми необхідно 0,5-0,6 га землі, яка розбивається на загони, встановлюються навіси, годівниці, напувальниці. Необхідне зимове приміщення, під яке можна задіяти колишню ферму ВРХ і споруду інкубатора. Від кожної самки можна отримати не менше 25 яєць (25×5=125шт.), із них запліднених-100 штук(80%), із них вирощено до 1 року (забій)-60 голів(75%). Зростання поголів'я на другий рік: знесено яєць 30×5=150 шт., із них запліднено-120 штук (80%), в) із них отримано добових пташенят-95 гол.(80%).Оцінка поголів'я через 2 роки:10 голів-30000 дол.; забито на м'ясо 60 голів річного молодняку 60×20 кг=1200×30=36000 дол.; 95 голів добових пташенят-95×300= 28500 дол. Разом 94 500 доларів.

Обобщен опыт разведения страусов. Отображены биологические и хозяйственные особенности страусов. Представлена экономическая информация и аспекты прибыльности страусоводства.

Work integrates the obtained straus . The data on biological and economical of straus. Examples of financial – economic state strausing.